

Warszawa, 08.12.2024 r.

**Zarząd Polskiego Stowarzyszenia Terapeutów
Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach**

**Zarząd Polskiego Towarzystwa Psychoterapii
Skoncentrowanej na Rozwiązaniu**

**Konsultant Krajowy w dziedzinie psychoterapii
dr n. med. Łukasz Müldner-Nieckowski**

Szanowny Panie,

kierując się troską o zapewnienie właściwego oddania różnorodności w ramach grupy podejść systemowych, zwracamy się z prośbą o podjęcie właściwych działań dla uwzględnienia treści charakterystycznych dla podejścia reprezentowanego i rozwijanego przez nasze Stowarzyszenia w pracach nad ostatecznym kształtem programu specjalizacji w dziedzinie psychoterapii. Uważamy, że nasze kilkunastoletnie doświadczenia i dorobek w zakresie psychoterapii systemowej stanowią istotny wkład, który powinien znaleźć swoje odzwierciedlenie w programie specjalizacji. Polskie Stowarzyszenie Terapeutów Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (PSTTSR) i Polskie Towarzystwo Psychoterapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniu (PTPSR) działają od ponad 15 lat i zrzeszają łącznie około 2000 osób kształcących się i certyfikujących w ramach Terapii

Skoncentrowanej na Rozwiązaniach, co stanowi istotną część środowiska psychoterapeutycznego w Polsce.

Z niepokojem dostrzegamy, że obecny skład zespołu ds. specjalizacji w psychoterapii nie odzwierciedla pełnej różnorodności podejść systemowych. W obecnym składzie zespołu ds. specjalizacji w psychoterapii grupa podejść systemowych jest reprezentowana wyłącznie przez wąskie grono członkiń i członków Polskiego Towarzystwa Psychologicznego oraz Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. Nikt spośród przedstawicieli naszych Stowarzyszeń – PSTTSR ani PTPSR, nie został zaproszony do wsparcia prac, co w naszej ocenie może prowadzić do niewłaściwego przedstawienia istotnych założeń naszego podejścia lub nawet jego pełnego pominięcia, pomimo solidnego ugruntowania zarówno w praktyce, badaniach potwierdzających jego skuteczność, jak i w literaturze naukowej. Mogłoby to wpłynąć negatywnie na jakość kształcenia przyszłych specjalistek i specjalistów.

W związku z powyższym zwracamy się do Pana z wnioskiem o:

1. rozszerzenie składu zespołu ds. specjalizacji o przedstawicieli naszych organizacji, co pozwoli na pełniejsze uwzględnienie różnorodności w obrębie podejść systemowych. Wierzymy, że obecność reprezentantów naszych Stowarzyszeń przyczyni się do opracowania bardziej wszechstronnego i odpowiadającego aktualnemu kształtowi grupy podejść systemowych w Polsce,
2. umieszczenie w programie specjalizacji w zakresie psychoterapii, informacji na temat podstaw naukowych Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (TSR ang. SFBT), mieszczącej się w grupie podejść systemowych. Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach od samego początku swojego istnienia (tzn. lat 80 XX wieku) rozwijała się na podstawie dowodów z badań empirycznych, tzn. obserwacji procesu terapeutycznego i wyodrębnianiu tych elementów, które sprzyjają osobom korzystającym z terapii w osiąganiu zmian w możliwie najszybszym czasie. Skuteczność TSR jest badana za pomocą różnych metodologii: od obserwacji klinicznych, analiz przypadku, poprzez badania quasi-eksperymentalne aż do badań randomizowanych kontrolnych (RCT). Wyniki opublikowanych badań wykazują przede wszystkim pozytywne

efekty. Wszystkie opublikowane dotychczas przeglądy systematyczne zidentyfikowały wysoki procent badań pokazujących pozytywne wyniki – od 84.6% do 100%, bez względu na stosowaną metodologię: czy to analiza przypadków (J. S. Kim, 2012) czy badania eksperymentalne (Franklin et al., 2023). Dotychczasowe przeglądy systematyczne wykazały ogólną skuteczność TSR – z zastosowaniem w różnych kontekstach kulturowych (Neipp & Beyebach, 2022), jak i specyficzną, w obszarach pracy z: dziećmi i młodzieżą (Franklin et al., 2023), osobami po doświadczeniu traumy (Eads & Lee, 2019), parami (Mohammadyari & Hoseinian, 2018), osobami z uzależnieniem od substancji (Franklin & Hai, 2021), osobami z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodziną (Carrick & Randle-Phillips, 2018), osobami z zaburzeniami internalizacyjnymi (Schmit et al., 2016). Najczęściej TSR miał istotne statystyczne lepsze wyniki w porównaniu do braku interwencji, a podobne pozytywne wyniki jak inne alternatywne interwencje, w tym terapia poznawczo-behawioralna (CBT) lub psychodynamiczna. Niemniej niektóre badania pokazały, że TSR potrzebował o połowę mniej czasu do osiągnięcia tego samego pozytywnego efektu, jak inne podejścia terapeutyczne (Gingerich & Eisengart., 2000; Gingerich & Peterson, 2012).

Skuteczność TSR jest badana na całym świecie. Prowadzonych jest kilka list referencyjnych i są one ogólnodostępne aby ułatwiać zainteresowanym osobom dostęp do publikacji:

- a. **SFAPub List by EBTA** – który zawiera także artykuły teoretyczne opisujące nowe koncepty lub praktyczne przystosowanie metody:
<https://www.ebta.eu/sf-research-list/>
- b. **Lista badań prowadzona przez SFBTA:**
<https://www.sfbta.org/Current-Research>
- c. **Lista badań prowadzona przez praktyczki i praktyków:**
<https://solutionfocusedbrieftherapy.com/searchable-database/>
- d. **Przegląd badań nad skutecznością psychoterapii TSR w kontekstach klinicznych, przygotowany na potrzeby prac nad projektem ustawy o zawodzie psychoterapeuty (stan na czerwiec 2024 r.):**

<https://psttsr.pl/wp-content/uploads/2024/11/Badania-psychoterapia-TSR.docx.pdf>,

3. umieszczenie w przeglądzie piśmiennictwa pozycji z zakresu Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach:
 - a. Cade Brian, O'Hanlon William „Stopem po terapii krótkoterminowej”, Poznań: Zysk i S-ka.
 - b. De Shazer Steve, „Kiedy Słowa były magią”, Łódź, CTK SolutionsNow.
 - c. Gulczyńska Anna, Rotberg Igor, „Ponowoczesne modele pomagania. Przykłady koncepcji i zastosowania”, Warszawa: Difin SA.
 - d. Ratner Harvey, George Evan, Iverson Chris, “Terapia Krótkoterminowa skoncentrowana na rozwiązaniu 100 najważniejszych tez, założeń i technik”, Brzezia Łąka: Wydawnictwo Poligraf.
 - e. S. Nelson Thorana, “Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach w pracy z rodzinami”, Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK.

Z wyrazami szacunku,

Zarząd Polskiego Stowarzyszenia
Terapeutów Terapii Skoncentrowanej
na Rozwiązaniach (PSTTSR)
<https://psttsr.pl/>

Artur Lewiński
Lidia Golba
Adrian Kondraciuk

Zarząd Polskiego Towarzystwa
Psychoterapii Skoncentrowanej
na Rozwiązaniu (PTPSR)
<https://www.ptpsr.pl/>

Agnieszka Rohde
Katarzyna Sarzała
Michał Cetner
Iwona Krasowska
Marzena Kraśniewska